

B.3 Podpora cizích jazyků

Zkvalitnění výuky cizích jazyků je dlouhodobým cílem všech strategických materiálů ke vzdělávání v České republice. Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky 2007 stanovil tyto oblasti podpory cizích jazyků:

- Rozšíření jazykové a metodické kompetence učitelek/učitelů včetně realizace úkolů stanovených a navazujících na Národní plán výuky cizích jazyků
- Zavádění vyučovacích metod, organizačních forem a výukových činností, které zvyšují kvalitu výuky cizích jazyků včetně e-learningu
- Rozšíření výuky cizích jazyků ve středních školách
- Vytváření podmínek pro dlouhodobé hostování kvalifikovaných učitelek/učitelů cizích jazyků ze zemí EU
- Zlepšování podmínek pro využívání ICT v anglickém jazyce
- Metodická podpora výuky cizích jazyků včetně konzultační a poradenské činnosti a tvorby metodických nástrojů a dokumentů

Při formulování vzdělávacích strategií v oblasti cizích jazyků se jak na úrovni vzdělávacího systému, tak i v jednotlivých školách vychází z následujících evropských a národních dokumentů:

- Společný evropský referenční rámec pro jazyky
- Evropský ukazatel jazykové kompetence
- Národní plán výuky cizích jazyků pro období 2005 – 2008
- Rámcové vzdělávací programy
- Katalogy klíčových požadavků ke státní maturitní zkoušce
- Rozhodnutí MŠMT, kterým se stanoví Seznam standardizovaných jazykových zkoušek
- Pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k postupu při povolování výuky některých předmětů v cizím jazyce
- Vyhláška č. 33/2005 Sb., o jazykových školách s právem státní jazykové zkoušky a státních jazykových zkouškách
- Evropské portfolio – jazykový pas, jazykový životopis

Zákon o pedagogických pracovnících určuje personální předpoklady pro výuku cizích jazyků. V § 3 odst. 1 písm. b) je předepsána odborná kvalifikace pro přímou pedagogickou činnost (dále jen „kvalifikován podle zákona 563/2004 Sb.“) a v § 12 je upřesnění pro učitelky/učitele cizích jazyků na 2. stupni ZŠ a ve středních školách (dále jen „kvalifikován s VŠ“). ČŠI hodnotila také přítomnost rodilých mluvčích, u nekvalifikovaných učitelek/učitelů rozlišuje skupinu s vysokoškolským vzděláním (dále jen „nekvalifikován s VŠ“) a učitelek/učitelů bez vysokoškolského vzdělání (dále jen „nekvalifikován bez VŠ“).

Posunutí zahájení výuky prvního cizího jazyka od 3. ročníku základní školy a zařazení druhého jazyka na druhý stupeň základní školy vytvořilo podstatně lepší podmínky pro vyšší jazykovou vybavenost mladé generace, přičemž je zachována výuka dvou cizích jazyků na velké části středních škol. Cizojazyčnou výuku stále více ovládá angličtina. Zájem o němčinu klesá, přesto je nejčastěji volena jako druhý cizí jazyk.

Ve školním roce 2008/2009 se ČŠI zaměřila především na výuku anglického jazyka, na používané metody a způsoby výuky, na výuku v raném věku, na způsoby podpory studia anglického jazyka i jeho praktické využívání v osobním životě, na rozšiřování mobility a výměn žáků, případně učitelek/učitelů.